

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra. 2 K | 1 óra 2:50 K
1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felölös szerkesztő: Hajós József.

A népnúzóók cinkosai.

A nemzetközi zsidószociáldemokrácia központi lapja a Népszava, a hazugság, düh, rágalom minden eszközével fordul az ébredő keresztény szociálmunkások ellen. Híroiknek legnagyobb része „a csuhások” dolgairól szól, a cikkjeiben förtelmes hangon támad azokra a keresztény szociális néppárti képviselőkre, akik meggyőződésüket követve a meggyezés mellé állottak s az utonálló hidegvérrel hirdeti, hogy botokkal és ököllel is kész minden keresztény szocialista szerzedéjét elfojtani.

Ugyanekkor azonban egyetlen szava sincs a tíz és husz milliós évi nyereséget kimutató bankok ellen, sőt hasábjait nagy pénzek ellenében rendelkezésükre bocsátja, hogy azokon hentesregjék ki magukat azok, akiknek trezorjaiban a munkások verejtéke és mindnyájunk háborus nélkülözései vannak üzleti haszon gyanánt felhalmozva.

Egyre máris több a bankok mérlegeit, közgyűlési referáciáit, kimutatva ezzel, hogy a kath. egyház ádáz ellensége nagyon is jó baráttságban van a kapitalizmus legexponáltabb képviselőivel. Velünk lehet beszélni: ez a jakab elve.

De nemcsak a bankoknak cinkosai ők, hanem a magyar nép egyéb nyuzóinak is hűséges foggyvertársai. Az újságolvasó község tudja, hogy a budapesti rendőrség kénytelen volt a napokban ismét a kezébe venni a seprűt, hogy végre megtisztítsa a fővárost az ittragadt galiciai szeméttől, az uszora és árdragitás katános piócáitól, akik a buta magyar vendégszeretetet a vérünk s velőnk kiszívásával, valóságos rablóhárcsolással fizetik vissza. Egyesegyedül a Népszava az, amely egyetlen szóval sem emlékezett meg a rendőrség minden dicsőretésére és hála érdemes vállalkozásáról. Ugyan miért felejtí ki ezen nagyon is fontos ügynek, akár csak mint napihírnek is, megemlékést? Könnyen kitalálható: faj és vérrokonság köti össze a nemzetközi zsidó szociáldemokrácia magyarországi derviseit a

galiciai piócákkal. Azonkivül nekik most nagyon fontos és sürgős dolguk van: faji vehemenciájuk és találékonyságuk minden erejével kell most dolgozniok azon, hogy a háborus csalások és az árharcsolások folytán elkekeredett magyar nép figyelmét eltéreljék a nyomorúság igazi okaitól. A nép nagyon jól tudja, hogy nem az ő papjai az ő ellenségei. Tudja, hogy nem a papok gyártották a papirtalpu bakancsokat s szállítottak homokot konzerv gyanánt az éhező katonáknak. Tudja, hogy nem a papok az árufelhalmozók s az egész rettenetes drágaságnak milliomosodó zsebrákjai. Azt is tudja, hogy mindezeket a Népszaváék faj és vérrokoni között kell keresni. Ezért van az irtóztatós jerikói lárna. A nép fülébe állandóan egy nótát kell most belélmézni; a vallás és a pap-ság elleni gyűlölet állandó zivatarával kell most elfordítani az eszmélni kezdő nép figyelmét a bajok tulajdonképeni okozótól. Egyház- és vallású üldözésre, szekularizációra uszítanak, hogy míg mi keresztény magyarok egymást fogjuk marni, ők vigan dörszöthessék kezüket s esetleg, ha jól beült a terv, Weltner Jakab legyen a mi Trockijunk, Buchinger Manó a mi Leninünk. És miért-ne? Azok sem voltak egyebek, mint asidó szociáldemokrata uszítók!

Krax.

Drótnélküli táviratozás a foglyokkal.

— Csaló járja be az országot. —

A hadvezetőségnek tudomására jutott, hogy az utóbbi időben egy úgynök azzal hitegeti a közönséget, hogy ő az Oroszországban fogságban levő katonáink részére, illetve azoktól az üthön levők részére egyik vagy másik rádióárvadásállomás útján üzeneteket tud közvetíteni és ezen a címen azután a közönségtől bizonyos pénzeszegeket zsarol ki. Különösen a Pozsonyban levő rádióállomást említi, mint olyant, mely neki a híreket közvetíteni szokta.

Az úgynök a hiszékeny és félrevezetett emberektől ily módon beszédet: pénzzel tovább áll, a várt híradások pedig elmaradnak.

Ezekre a megtévesztő kísérletekre figyelmeztetjük a közönséget azzal a felhívással, hogy a rádióállomásokat magánfelek igénybe nem vehetik és hogy Pozsonyban rádióállomás nincs is és így ily uton-módon hírekhöz nem is juthat.

Legcélszerűbb az ily ajánlatokkal előálló egyéneket a hatóságnál följelenteni.

Felhívás

városunk és vármegyénk áldozatkész közönségéhez.

A „Tizenhetes Hét”, melyet a mi érettünk hősi halált halt vitéz véreink özvegyei és árvái javára rendezünk, a vármegyeházán rendezendő „Műpártoló kiállítását” is magába fogja foglalni.

Felkérjük tehát a műpártoló közönséget, a tulajdonába levő jobbnemű magyar festők festményeit oda kölcsönözni. A kiállításra beküldhetők szobrok, régi festők művei régiségek, régi órák, ereklyék, emlékek, kézírások, jobb porcellánok, miniatűrök, régi serlegek, műipari tárgyak, dísz tárgyak, régi fegyverek, nipppek és ékszerek is.

A beküldendő tárgyakat Vértés Józsefnek, a kiállítás rendezőjénél kérjük bejelenteni május hó 20-ig, 21-ike után kérjük beküldeni a vármegyeházára. A kiállítást éjjel-nappal őrizni fogják a tűz ellen is biztosítani fogjuk. A tárgyakat június 2-ika után visszaszolgáltattuk.

A jólékony cél nevében kérjük tehát a műpártoló közönség jóakarátát.

Székesfehérvár, 1918. máj. 12.

A Tizenhetes Hét rendező bizottsága nevében Mayer Pál ezredes.

Napszám árak száz esztendővel ezelőtt.

Szabolcs vármegye levéltárból való az alábbi kimutatás, melyben a vármegye megszabja az 1792 ik esztendőre a napszámárakat.

„A kézi munkálkodásra nézve minden ezen megyében közönségesen folytatott szokott munkáktól fizetendő bére a napi számoknak következőképpen határozatik meg: Tengeri vagy másféle kapásnak étellel 9 krajcár, étel nélkül 15 krajcár; magyar kaszásnak étellel 17 krajcár, étel nélkül 24 krajcár, orosz kaszásnak étellel 12 krajcár, étel nélkül 18 krajcár, aratóknak étellel 9 krajcár, étel nélkül 15 krajcár, szántónak négy ökröre, ugarrá és keverésre étellel 40 krajcár, anélkül 51 krajcár. Átallyába munkálkodó kőmives és egyébféle mesteremberek körül dolgozó napi számok bére étellel: 12 krajcár, étel nélkül 18 krajcár; nádvagónak 100 kévből étellel 12 krajcár, étel nélkül 17 krajcár; öfivagónak egy öltöl étellel 15 krajcár, étel nélkül 24 krajcár; téli. eskarmely másféle munkát tévő napi számoknak étellel 7 krajcár, anélkül 10 krajcár létszen napi bére.”

Az örökös munka irásból felsorolja még egész csomó napszámomunka sort, amelyek azonban nem emlékednek az ötven krajcáron felül.

Bárczay Miklós, Jármy Mihály és Vay Ádám asszessor és Osváth Lajos hites notárius írta alá ezt a kimutatást az Urnak 1792 ik esztendejében.

Azóta nagyot változtak az idők!

— Szédelgés oroszországi sírokkal. Illetékes helyről közlik: Oroszországból tömegesen érkeznek egyes szédelgőktől levelek olyan családok címére, akiknek orosz földön eltemetett hősi halottjuk van. Megállapítást nyert, hogy e levelek csaknem kivétel nélkül szédelgőktől erednek, akik iparszerűleg azzal foglalkoznak, hogy kipuhatolják orosz földön hősi halált halt katonáink hozzátartozóinak neveit és az illetők családjának írott levelében azzal az állítással, hogy ők a sirt felfedezték és állandóan gondozzák, kisebb nagyobb összegeket csálnak ki. Tekintettel erre a szédelgésre, akik Oroszországból ilyen tárgyú levelet kapnak, saját érdekükben jól teszik, ha e leveleket tájékozott iránti kérdés kíséretében következő címre megküldik: K. u. k. Kriegsgefangenennmission, Etappenpost 258.

HIREK.

— Főispánunk szombaton a vezető politikussal értekezett és részt vett azon a képviselő házi ülésen, amelyen az új kormány bemutatkozott. Bár — miként már megirtuk — Főispánunk az új kormányval nem szolidaris, legilletékesebb kormánykörök ismételt felkérésére hajlandó volt vállalni a főispáni hivatalban való ügyvezetést addig, míg az új főispánt a kormány kinevezi. Így tehát gróf Károlyi Józsefet a mi szeretett Főispánunkat 3-4 hétig még a főispáni székben tisztelhetjük. Ragaszkodó őszinte nagyrebocsúlásunk sugárzó érzéke önkénytelenül is kiválta bennünk azt a gondolatot: talán 3-4 hét alatti politikai helyzet új fordul, hogy gróf Károlyi József színmagyar politikai elválasztó ragaszkodása mellett, a város és a megye közökhözjáró megmarad főispáni székében.

Katonai előléptetések. Nemes, Hanrely János, Nagy Pál, Köröndi Péter dr. Ráth Endre, Szabó Izidor népf. főhadnagyok századosokká, Standinger József, dr. Barcza Antal, Csilléri Andor, Ravasz Henrik, Samai János népf. hadnagyok főhadnagyokká Váradt Gellmann Aladár Klein Zoltán, Friedmann Henrik, Presnyák Kálmán, Stallenberger István, Selmezi Miklós, Márián József, Hersz Miksa tart. zászlósok hadnagyokká léptek elő, valamennyien a 17. honv. gyalogezredben szolgálnak.

Iskolálatogatás. Pék János felső keresk. iskolai igazgató, akit a miniszter székfelfüggetlenek nevezett ki, mint ilyen meg látgatta a veszprémi, pécsi és nagykanizsai inasiskolákat.

— A 10-es huszárók kerti ünnepe alkalmával, — amelyet pünkösdi vasárnap a Lovódele kert-helyiségekben az ezred őzvegy-és árvaalpar javára fognak megtartani, — kisorsolendő tárgyak a „Hungária” cipőgyár Nádor-utcai kárikataiban megtekinthetők és ezen tárgyakhoz jegyek ugyanott kaphatók.

— A gazdák és a Termésforgalom. A Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja foglalkozik azzal, hogy a termésrendelet még mindig nem jelent meg, holott csak hat hét választ el az aratástól. Követeli a földmivelők fejadagjainak fölémelését s annak az elismerését, hogy a földmivelés a legnehezebb munka s így nagyobb fejadaghoz senkinek sincs jussa, mint annak, aki a mezőgazdaságban dolgozik. A földmivelő nép asszonyait a férfiakkal egyenlő fejadagot kapjanak, mert ma a bafázások asszonyok helyettesítik a férfiakat. A magyar gazdák szívesen adnak kenyert maximum árban a magyar hadseregnek s a vagyonatlan családoknak, de a termés többi részét engedjék a szabad forgalomnak.

— A hadifoglyok hozzátartozóinak csalója. A hadseregőpáncsnokság közlése szerint egy ismeretlen egyén ügyöknök adja ki magát s azon a címen, hogy az Oroszországban lévő hadifoglyokkal hirszerzést követteti, hiszkeny emberektől pénzt vesz fel, azután többet nem mutatkozik. A posta- és távirdaigazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy az ilyen ajánlatoknak annál kevésbé adjon hitelt, mert a posta és távirdu utján mindenkinek módjában áll a hadifogly hozzátartozóival közvetlenül érintkezni. A közelebbi fővilágosításokat minden posta- és távirдахivat megadja.

— A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége gondoskodni kíván olyan vidéki újságírógyermeknek nyári üdüléseről, akiknek szülői nincsenek olyan anyagi viszonyok között, hogy a nyaralás költségeit fedezhessék. Az Országos Gyermekvédő Liga a legmesszebb támogatását, hogy telepein 10-15 vidéki újságírógyermeket elhelyez, esetleg a svájci csoportba is beosztat. A kedvezményre igényt tartó hírlapírók bezárolag május 25-ig jelentkezhetnek a V. H. O. Sz. budapesti titkárságánál (VII., Rózsau. utca 47.). A gyermekek feltételének feltételei: 1. Városi gyermek legyen. 2. A tisztí orvos igazolja, hogy abban a házban, ahol a gyermek lakik 4 héten belül fertőző betegség nem fordult elő. 3. Orvosi bizonyítvány mel lékelendő a gyermek egészségi állapotáról, mivel betegségére való tekintettel helyeztetik el, vagy a Balaton környékén vagy hegyes vidéken, esetleg, ha ez ebben is kivethető — a svájci kirándulás oda is küldhető. A V. H. O. Sz. lépéseket tesz, hogy a szükséges vasuti jegyeket díjtalanul megszerze, továbbá a gyermekek elhelyezését is teljesen díjtalanul vállalja az engedélyezett számig. sőt a „Sajtszállás” ezévi kamatjövödelmének fele részét is erre a célra szánta. A „Sajtszállás” alapkamatjövödelmének másik felét — igazgatósági határozat értelmében — a Szövetség üdüléserre utalt tagjai között fogja szétosztani 100, 200 és 300 koronás részletekben, mindenkor felintébe véve a segélyért jelentkezettek anyagi helyzetét és egészségi állapotát. Az üdülési-segélyért bezárolag május 25-ig kell jelentkezni a V. H. O. Sz. budapesti titkári hivatalánál (VII., Rózsau. utca 47.). Pályázatot hirdet a V. H. O. Sz.

elnöksége az ifju Brájler Lajos alapítvány 1918. évi 100 koronás kitévő kamataira a következő feltételek mellett: Az ösztöndíjért pályázhatnak azok a fiatalabb vidéki hírlapírók, kik állandóan foglalkoznak közgazdasági kérdésekkel és ezen munkásságukat bizonyító egyik — hírlapokban már közzétett — cikket a V. H. O. Sz. titkári hivatala címére (Budapest VIII., Rózsau. utca 47.) bezárolag május 31-ig megküldi. Az ösztöndíj odaítélése tárgyában a V. H. O. Sz. igazgatósága dönt.

— Egy épületet jelenet. A képviselőház szombati ülésén, Wekerle Sándor miniszterelnöknek Uranczy Nándor interpellációjára adott válasza közben épületet jelenet játszódott le. Főszereplő a volt igazságügyminiszter, a Vázsonyi Kegyelmes.

Wekerle Sándor miniszterelnök beszélt arról, hogy a német őrnagy működése semmiféle hivatalos támogatásban nem részesült.

Fényes László: Az igazságügyminiszter tudott róla.

Vázsonyi Vilmos: Hazudik, hazug bérenc!

Fényes László: Ezt nekem még senkire mondta. En még soha nem hazudtam, de ön mindig hazudik.

Vázsonyi Vilmos: Hülye fráter, nem állok vele szóba.

A jelenet még tovább is tartott, de a nagy zajban többé egy szót sem lehetett hallani, csak látni lehetett egy hadanászó és magából kikelt volt igazságügyminisztert. Tehát Vázsonyinig kegyelmes mivolta dacára: kiverődnek az aravisztikus (ósrétű) tünetek ilyen a kegyelmes — Weiszfeld.

— A korai burgonya. A korai burgonyára vonatkozóan eddig beérkezett jelentések nagyon biztatók és remény van arra, hogy további kedvező időjárásnál május

A NŐ HÍVATÁSA.

Héj Erzsébet beszéde a ker. nők szövetségében.

Őszinte, meleg szeretettel köszöntök mindenkit a ker. nők szövetségének nevében — s örömmel fejezem ki, hogy ennyien eljöttek.

Eljöttek közénk egy csendes órára, maguk mögött hagyva az egész nap gondjait, munkáját, küzdelmét, jól tették.

Az emberek életével szükségképp együtt jár bizonyos munka mennyiség; ezt el kell végezni, tetszik vagy nem, — mert ez biztosítja a megélhetést. Egyesek kivonhatják magukat alóla, de ez kevés kivétel.

Ha visszatekintünk a múltba, látjuk a nő tartózkodó, elvonult helyzetét a családban; — a régi magyar asszonyokat, kik szinte zárt kapuk mögött éltek váraikban, — az idők folyamán látjuk elhelyezkedésüket a társadalomban, később egyes állásokban; s ma már mindezt. Nincs csukott ajtó előttünk, mikor az országház is önként tárja kapuit.

S vajjon ez jobb világ? — ez emelkedés? — boldogság a nő számára?

Ez örült hajsza, küzdelem a megélhetésért, — szabadság, mely sokszor a legnagyobb nyomás alatt nyög, — alkalmozkodás, melyért mellőzés, irigység, még jó ha nem durvasággal fejezik; — nagy ambíciók befektetése, mely ugyan csak ritkán hozza meg kamatait, — a megelégedett, békés, gondtalan napokat.

Sokféleképpen gondolkodunk, gondolkodhatunk; de nekem mindig az volt és azt hiszem az is marad a meggyőződésem, hogy a nő csak az ő otthonában, ha még oly kicsi szerény is az, lehet igazán boldog.

Igaz — a családban, az otthonban mindig több jutott és jut ki a durvább munkából, de ez nem megszegyenítő, hisz együtt jár az étellel s annak ezerféle szükségleteivel; — s mikor azt végzezzük, részben magunkat s hozzánk tartozóinkat szolgáljuk. — Tehát nem megszegyenítő, inkább viszeletre-méltó s mellette a legegészségesebb.

De nem szabad időznünk soká ezért a gondolatnál, mert új világban, más körülmények között élünk és meg kell értenünk az idők hívó szavát, szükségleteit, mert ha ezt nem tesszük, akkor leszünk szerencsétlenek. Megérteni s abban úgy elhelyezkedni, hogy egy másoknak, mint magunknak, egy jó világot, harmonikus, boldog életet teremtsünk.

Megélhetésünket különféle pályákon keressük: vagyunk tisztviselők, tanárok, tanítók, gyógyszerészek, óvónők stb. s a ki feladatokat valamelyikének megfelel, az a világ szerint derék ember. — Magasabb szempontok itt ritkán érvényesülnek.

Sokan azt hiszik, ha valakinek kenyérgyereső foglalkozását, ugynevezett életpályáját ismerjük, akkor már az egyéniségevel is tisztában vannak. Ezt mutatja az is, ha az emberek valaki iránt érdeklődnek, Mindenekelőtt a foglalkozása állása felől tudakozódnak.

Pedig nem gondolják, hogy két embert, kik szorosan egymás mellett ugyanazon munkát végzik, — egy egész világ válszathat el egymástól.

Az egyik csak pénzt keres, robotol reggeltől-estig minden öröm nélkül; — mondják nem rabzolgasság ez, melyet az illető önként vállalt, mert kénytelen vállalni. A másik mellette ugyan azt dolgozza; de öntudatosan, legjobb tudásával, emelkedett lélekkel. Az övé a munka öröme, ennek nyomába-járó megelégedés és szerintem ez a legjobb közérzés.

De méltán kérdezhetik: mit

akarok én mindenképp elhagyni — tudják mit? — hasznot, létszék olyan praktikus.

Dr. Vass mondotta itt egy alkalommal, hogy az a baj, hogy egyes nő típusok kiváló tulajdonságaikkal: ész, szorgalom, jellem, akarat, nőfességek teljes érvényesítésével igaz a férfiak fölé emelkedtek; de ezek csak egyének s hol van a tömeg? s hol nevelődik ilyen tömeg? Hol? Itt nálunk ha mindnyájan úgy akarják! — Annyi érdekes nő van Fehérvárott, csak szétszórtan; — most ugyan összegyűjtve, megszerze zük őket; megalakítjuk a tisztviselői szakosztályt; — erőt, szélbonthatatlant, megzavarhatatlan összetartással s azzal a céllal, hogy a tagok gazdasági, társadalmi, politikai, erkölcsi érdekeit előmozdítsuk, kultúrnyújtunk emeljük, keresztény szellemben.

A cél elérésére szolgáló eszközök: állásközvetítés, munkaadók és alkalmazottak közötti ellentétek kiegyenlítése, ingyenes jogvédelem, tanácsadás, méltányos hőrmozgalmak vezetése, irányítása.

Ezek az anyagiak, de mi nemcsak anyagiilag akarjuk vinni valamire; jölehet mindnyájunknak szüksége van: higienikus lakás, táplálkozás, ruha, szórakozásra, de mert ez az emelkedés csak külső, társa-

végén, vagy legkésőbb június elején forgatomban kerül. A forgalombahozatalra vonatkozó rendelkezések közzétételét a legközelebbi időre várja a kereskedelem.

A székesfehérvári kabaré asztaltársaság folyó hó 19-én, pünkösd vasárnapján Szabadbattyányban a Lengyel-féle vasúti vendéglőbe kirándulást rendez, népünnepélyel, szindarabbal és táncal egybekötve. A tiszta jövedelem az **asztaltársaság hadiövezzei és árvái javára lesz fordítva.** Műsor: Összejevetel reggel 6 órakor az asztaltársaság helyiségében (Háti vendéglő, Széchenyi-utca 87). Indulás gyalog 7 órakor. Délután 3 órakor a népünnepély kezdete tombolával, játékok és tréfás jelenetekkel. Este a szindarab után tánc. Belépődíjak a népünnepélyre 3-6 személyenként 60 fillér, a szindarabra ülőhely 2-50 K, állóhely: 1-20 korona.

Cukor — befőzés céljára. Bécsből jelentik: Juliusban minden egyes cukorjegyre a megállapított adagnál háromnegyed kilógrammal több cukrot fognak kiutalni. A gyümölcsstermés ugyanis, bőségesnek ígérkezik és a megnagyított cukoradaggal minden egyes háztartás részére lehetővé akarják tenni a gyümölcsbefőzést.

Művészi élet a Bakonyban. Minden műzsa mégsem halgat teljesen a háboruban. Most közli velünk zirci tudósítónk, hogy a Bakonyvidék regényes szépségeit, melyek már nem egy magyar művészek figyelmét magukra vonták, a külföldön is felfedezték. Metzger Emmy müncheni akad. festőnő, aki már a háború előtt is járt a Bakonyban, s 1914 év óta Zircen lakik s ott már több tárlatot is rendezett, elhatározta, hogy Zircen festőiskolát nyit, elsősorban tájképekre és csendéletre. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az érdeklődőknek.

dalmi, ez pusztán maga nem lehet az élet célja; ezért nem érdemes élni, fáradozni.

Ha az ember maga nem értékes, mit ér minden amit felhalmoz maga körül; — silány élet az, mely mérhetetlen anyagiakban, elenyésző szellemi-ekben.

Ha más ami mostani elhelyezkedésünk, erre rá kell nevelni magunkat. Ha van valakiben vagy nem, nagy óvatot iránt: jöjjön közénk; untsuk, segítük egymást, rendezzünk kulturstélyeket, hogy azután irányíthassunk.

Ne a millió, melyben élünk, dolgozunk, vessé ránk reflexeit, hanem mi hintsünk színt, melegeket minden környezetre, melybe belekerülünk. Új életet kezdünk, de azt magunk alakítsuk az öntudat erejével, melynek legmagasabb fokára is felküzdehetjük magunkat.

Mindnyájan érezzük a májusi nap perzselő hevét, de nagyobb legyen bennünk az egymás iránti szeretet melege, nagyobb a fény mely lelkünkben kiárad s mindent megsejpic körülötte.

S majd egyszer az ilyen lelkes tömeg megmozdul; — kell, hogy minden elérjen mit kíván akar. S ez lesz a jobb világ, ez lesz az emelkedés a nő számára; adja Isten, hogy megérhessük!

— **Cérnájegy.** Szeierényi József kereskedelmi miniszter a cérnázásra-letérsére a cérnát legközelebb kivonja a szabad forgalom tárgyai közül s a magánháztartások cérnázükségletéről hivatalosan gondoskodik. Minden háztartásnak legalább két, később esetleg még egy orsó cérnát juttatnak, még pedig, cérnájegy ellenében. Az egyetlen nagy magyar cérnagyár, a pozsonyi fogja ezt a cérnát gyártani s egyes előre megjelölt nagyobb cégek hozták forgalomba. Minden háztartás cérnájegyét kap és egy-egy cérnájegyre egyelőre egy fehéres és egy fekete orsó cérnát fognak kiadni maximális aron. Egyelőre a városok ellátásáról van szó, később, a készletek növekedésével, a falusi lakosság szükségletéről gondoskodnak. A cérnarendelet még e hónapban megjelenik.

— **Bükkfalevél** dohányzóknak. Tudvalevő, hogy a dohányinség folytán a pénzügyminiszterium a bükkfalevélnek dohányzási célokra való felhasználását rendelte el. Az egyes erdőhivatalok erdeiben erősen folyik a levelek gyűjtése és már eddig is több vagonnyi falevél lett a dohánygyárakhoz elszállítva.

— **Az Aspirator mosógép,** a melyről Székesfehérváron éppen úgy, mint az ország többi városában be lett bizonyítva, hogy munkáját nem lehet annyira felbecsülni, mint amit teljesíteni tud, egyre nagyobb teret hódít. Uton, utóleben a legkisebb gyerek is az Aspirator mosógépről és annak jóságáról beszél, mert otthon látta, hogy a géppel milyen rettentés munkát végeznek keyés idő alatt. A ruha hőférsége, amit kézzel nem adhatnak meg és a ruhának a rongálástól való mentesítése még soha egyetlen szaktechnikai eszközzel sem vált be úgy, mint az Aspiratorral. Tekintve az óriási érdeklődést, melyet ez a gépjel okozott, és szerdán a szabadalom tulajdonosa próbamódot tart a Magyar Király szálloda éttermében. Délután pont 5 órakor bemutatja az Aspirator. Kérni az érdeklődők pontos megjelenését, hogy mindenkinek töztesen be jehessen mutatni a gépet. Esetleg ez a házról is megtekinthetik. A fejérmegyei egyed-árusítási jog átvéhető.

— **Életunt cseledeleány.** Stark Mária Erzsébet-ut 42. sz. alatti lakos cseledeleány vasárnap délután az Erzsébet-ligetben lysotormot ivott. A lysotormtól rosszul lett és összeesett. A sétáló közönség a közelben levő Szt. György köz. kórházba szállította, ahol rögtön ápolás alá vették. A gyors orvosi segítség megmentette s máris jobban van. Ongyilkossági kísérletének oka ismeretlen.

— **217 olasz tábornokot** csaptak el eddig. Zürichből jelentik: Sómái híradás szerint Maziotti szenátor a bevált tiszték nyugallombahelyezéséről előterjesztett interpellációjában elmondja, hogy bizonyítékaik vannak arra, hogy Olaszországban aháború folyamán 217 tábornokot menesztettek.

— **Lapunk vasárnapi számát** szombat estefelől és vasárnap délelőtt 10 óráig kaphatja a közönség a Horváthné és Rónainé könyves papírkereskedésében (Kossuth-utca.) Hétköznapokon egyes lap-példányok a szerkesztőségben is kaphatók.

— **Alapítke-emelés.** Az Általános Bank és Takarékpénztár Rt. vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy alapítkejét új 2500 részvény kibocsátása által egy millióra emeli fel. Miután a részvényesek jóformán mind átveszik az őket megillető új részvényeket, a tranzakció máris sikerültnek mondható.

— **Hadifoglyoknak szabad cívilben járni.** A hadügyminiszterium tudomásul vette, hogy a hadifoglyok több ízben kérték, hogy otthonról kapott civilruhájukat viselhesék. Tekintve a hadifoglyok silány ruházattal és tisztaságtal arra, hogy a hadifoglyoknak egyenruhával való kellő ellátása mind nagyobb nehézségekbe ütközik, úgy hogy a munkára kiadott hadifoglyok ruha hiányában sok esetben nem állíthatók munkába, a hadügyminiszterium megengedte, hogy a fogolytábor rektárából a civil ruhákat kiadasson, a hadifoglyok egészségügyi felügyeletének kérdését rendezze és e tekintetben szigorú előírásokat ad a munkaadók részére is.

— **Adományok.** A Tizenhetes Hét részére sűrűn folytak be az adományok. Langrai Lajos 500 koronát, az Általános Bank 200 koronát adtak. Gergely Imre, a híres festő több képet küldött Budapestről, Szirmay Albert, az ismert zeneszerző pedig egy remek dala eredeti kézírását küldte be. A kereskedők is jelentenek be folyton adományokat, így Schlamadinger József vaskereskedő egy egész ládára való ajándék tárgyat küldött be.

— **MEGYNYILT!** Glaser Ármin ur és női divatárú üzlete a Kossuth utcában (volt Falvai-féle üzlet). Reklámon tart nagy választékban mindennemű ur és női divatszakszereket.

— **Szeptio,** májfolt pörnézés arctisztalanság ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktine), mely párszor használat után az arcot bizonyosimává és hófehérré teszi. Egy kis tegegy 2 K. Nagytegegy 4 K. Tégelyhiány miatt a tégelyek tessék magukkal hozni. — Kapható: Szűs Róbert gyógyszerárban.

Köhögés ellen kitűnően bevált házi szer a Störk-paszullia. Egy doboz ára 150 korona. Kapható: Szűs Róbert Károly király-terli gyógyszerárban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetésekkért 10 szölg 150 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Egy tanuló és egy mindenesfiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ter 1. sz.

Házmestert felvennék aug. 1-re, Almásy József Szögyény Marich utca.

Ágy, szekrények, íves konyhaszekrény, székek, asztal, mosóteknő, íróasztal eladók. Palotai u. 12.

Kempis Tamás világhíru könyveskéje kapható Horváthné és Rónainé papírkereskedésében. — Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc Philothéja.

Egy hálószoza berendezés eladó. Vásártér 19. sz. alatt.

Kétszobos lakást keresek a belvárosban, vagy annak közelében. Esetleg cserére is vállalkozom.

Borbélysegéd felvételik Juhász Jenő üzletében Szent Imre-u. 2. sz.

Kerestetik egy öreg ur részére teljes ellátás és gondos ápolás, tudakozódni lehet Rotter 1. dohánlyözsde.

Egy főző leány azonnali be-lépésre, vagy esetleg f. hó 15. vagy június 1-re kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

6000 köbméter Dunakavics, egészben vagy nagyobb tételekben eladó. Dunaadonyban vasúti és hajóállomás mellett. Felvilágosítással szolgál Fónagy Béla Székesfehérvár. Telefon 377.

Egy jól jövedelmező bérhuz a belvárosban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy csomagoló kisasszony azonnal felvételik. Szűs Róbert gyógyszerárban.

Csorda-utca 12. számú ház szabadkézből eladó.

Ukránia-színház

Hétön és kedden,
május hó 13 és 14 én:

**NE VIGY MINKET A
kisértésbe.**

Dráma 4 felvonásban.

Kiegészítő műsor.

Előadások 7 és 9 óra kor.

Rendes helyárak.

HIRDETÉNY

A m. kir. 17. honvéd pót-zászlóalj közérkezési bizottságánál körülbelül

**30 drb. balga óriás,
bécsi kék és egyéb fajta**

1-3 éves házi nyul bak eladó. Ugyanott 4-5 hét múlva kaphatók lesznek a fenti fajtokból kis nyulak jöndkét minden.

A jövöni szándékozók forduljanak a fenti pótzászlóalj gazdasági hivatalához. (Honvéd laknya.)

M. kir. 17. honvéd pótzilj.
gazd. hivatala.

Apolló-színház.

Hétfön és kedden,
május 13 és 14-én:

Jean Richepin-nek, a francia akadémia-tagjának híres műve

FRANCIA ANYÁK.

Aktuális dráma 4 felvonásban.
Főszereplő Sarah Bernhardt.

Kiegészítő műsor!

Előadások: 7 és 9 óra kor.
Rendes helyárak.

Általános Bank és Takarékpénztár részvénytársaság.

Hirdetmény.

Az Általános Bank és Takarékpénztár r. t. Székesfehérvár részvényeseinek 1918. év május hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlése a társasági alaptőke 2500 db. azaz Kettőezeröttszáz darab új részvény kibocsátása által Ötszázezer Koronáról Egymillió Koronára való felemelését határozta el és megbizta az igazgatóságot, hogy az új részvényeket tetszésszerű időben és módon adja el.

Az igazgatóság a régi részvények birtokosainak elővételi jog tekintetében a következő módozatot állapította meg:

1. A részvényeseket az alábbi feltételek mellett minden egy régi részvény után egy új részvényre elővételi jog illeti meg.

2. A részvényesek által elővételi jog alapján átveendő részvényeikért darabonként 220— Korona, vagyis a teljes névértéknek megfelelő 200— Korona és a tartalék alap részére 20— Korona-fizetendő be, hozzáadva ezen összegek után 1918. év január hó 1-től a befizetés napjáig járó 5% kamatot.

3. Az elővételi jog gyakorlása végett a régi részvények pénztárunknál az üzleti órákban mutatandók be.

4. Az elővételi jog bejelentése alkalmával minden átveendő új részvény után 20— Korona a tartalékalap számára és ezen összeg 1918. év január hó 1-től a bejelentés napjáig számítandó 5% kamatai fizetendő be. A részvényesek által bemutatott részvényekre az elővételi jog gyakorlása rávezetettik.

A névértéknek megfelelő 200— Korona befizetés 1918. év január hó 1-től a befizetés napjáig számított 5% kamattal együtt a bejelentéssel egyidejűleg is történhet, minden esetre azonban az elővételi jog és tartalékalap javára a befizetett összeg ellenben elvesztésének terhe alatt legkésőbb 1918. év június hó 3-ig bezárólag 100— korona 1818 év július 1-én 100— Korona befizetés eszközlendő.

5. Azon részvényes aki elővételi jogát legkésőbb 1918. év június hó 3-ig a fentiekben előírt módon nem gyakorolja e jogától eselik.

6. A teljes befizetést igazoló elismervény visszaszolgáltatása ellenében fognak az új részvények a folyószelvényekkel ellátva kiszolgáltatni.

Az új részvények birtokosai az üzlet eredményében 1918. év január hó 1-től kezdve a régi részvények birtokosaival egyenlően részt vesznek.

Székesfehérvár, 1918. évi május hó 13-án.

Általános Bank és Takarékpénztár részvénytársaság.